

Stanowisko XXX Zgromadzenia Ogólnego Związku Gmin Wiejskich Rzeczypospolitej Polskiej

w sprawie

powołania Komisji Kodyfikacyjnej Prawa Samorządu Terytorialnego

Warszawa, dnia 19 kwietnia 2016 roku

Stanowisko w tej sprawie przyjął już XVI Kongres Gmin Wiejskich w październiku 2015 roku w przededniu wyborów parlamentarnych. Wskazywaliśmy wówczas, że XXV-lecie reaktywowania w Polsce samorządu terytorialnego skłania do pogłębionej analizy i dyskusji na temat obowiązującego prawodawstwa dotyczącego samorządu terytorialnego. Niestety, podejmowane w ostatnim okresie inicjatywy ustawodawcze, bez względu na podmioty występujące z nowymi propozycjami, cechują się brakiem systemowego i kompleksowego podejścia do zmian w tej kluczowej dla rozwoju państwa dziedzinie. Równoległe prowadzenie prac legislacyjnych nad szeregiem istotnych zmian ustrojowych, bez zapewnienia należytej ich koordynacji, nie prowadzi do deklarowanego uporządkowania prawa samorządowego, lecz stanowi istotne ryzyko jego dalszego komplikowania. W szeregu przypadków próba wybiórczego i punktowego rozwiązania przez ustawodawcę doraźnych problemów może skutkować powstaniem szeregu kolejnych wątpliwości i niejasności co do ustroju samorządów. Sprawny i logiczny ustrój samorządów przedkłada się bezpośrednio na sytuację obywateli tworzących wspólnoty samorządowe. Mamy nowy parlament, w którym podjęto dyskusję i prace legislacyjne dotyczące wybranych zagadnień ustrojowych, powołano tak długo oczekiwany przez stronę samorządową Narodowy Instytut Samorządu Terytorialnego. Zapoczątkowane w tych organach prace wskazują naszym zdaniem, na brak spójnej wizji i kierunków rozwoju samorządu terytorialnego w Polsce w najbliższych latach. Dlatego też ponawiamy **postulat powołania Komisji Kodyfikacyjnej Prawa Samorządu Terytorialnego**, wyrażony wcześniej w Przesłaniu Kongresu XXV-lecia Samorządu Terytorialnego, który odbył się w dniach 5 - 6 marca 2015 roku w Poznaniu.

Celem Komisji Kodyfikacyjnej Prawa Samorządu Terytorialnego powinno być opracowanie całościowej diagnozy obowiązującego systemu prawa, regulującego funkcjonowanie samorządu terytorialnego, w szczególności ustrojowego prawa samorządu terytorialnego oraz przygotowanie założeń i ogólnych kierunków zmian w tym zakresie. Po ich akceptacji przez wszystkie zainteresowane środowiska, Komisja Kodyfikacyjna powinna przygotować projekty niezbędnych aktów prawnych, a po ich uchwaleniu czuwać nad zachowaniem spójności systemu prawa samorządowego w trakcie kolejnych zmian ustawowych.

Komisja Kodyfikacyjna Prawa Samorządu Terytorialnego powinna mieć charakter apolityczny i składać się z wybitnych przedstawicieli nauki i praktyki z zakresu prawa samorządowego, zgłoszonych m.in. przez ogólnopolskie organizacje samorządowe wchodzące w skład Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego. Usytuowanie Komisji w strukturze władzy publicznej powinno gwarantować jej możliwie największą niezależność.

Powołanie Komisji Kodyfikacyjnej Prawa Samorządu Terytorialnego powinno przyczynić się do poprawy jakości prawa samorządowego w Polsce oraz zachowania jego systemowej spójności. To z kolei bezpośrednio wpłynie na sposób realizacji zadań publicznych przez jednostki samorządu terytorialnego z korzyścią dla ich mieszkańców, gwarantując rozwój całego kraju.

Ponieważ wcześniejszy postulat ZGWRP, jak i innych korporacji samorządowych, w sprawie powołania Komisji nie doczekał się uwzględnienia i realizacji w gorącym okresie transformacji politycznej, parlamentarnej i rządowej, Zgromadzenie Ogólne Związku zgłasza go ponownie.

